

WYMAGANIA EDUKACYJNE

KLASA III

W edukacji wczesnoszkolnej obowiązuje ocenianie opisowe, któremu podlegają:

- 1. Wypowiedzi ustne** – dialogi, opowiadania, opisy, sprawozdania, wyrażanie myśli w formie zdań, omawianie historyjek obrazkowych, układanie i budowa zdań, pytania itp.
- 2. Prace pisemne** – kartkówki i sprawdziany z zakresu poszczególnych edukacji, sporządzanie notatek z lekcji, redagowanie oraz układanie zdań, opowiadań, opisów, życzeń, listu, pisanie z pamięci i ze słuchu itp.
- 3. Aktywność na lekcji** – sprawdzanie zeszytów oraz zeszytów ćwiczeń (poprawność i staranność pisma, samodzielność, kreatywność)
- 4. Prace domowe.**
- 5. Działalność artystyczna** – zaangażowanie, wytwory plastyczne i techniczne, śpiew, gra na instrumencie, podstawowe elementy muzyki, aktywne słuchanie oraz tworzenie muzyki itp.
- 6. Działalność motoryczno-zdrowotna** – zaangażowanie, sprawność ruchowa w grach, zabawach i ćwiczeniach, próby gibkości oraz próby siły mięśni, przeskoki, skoki przez skakankę, posługiwanie się piłką, dbałość o higienę osobistą i czystość odzieży, prawidłowa postawa (np. siedząc w ławce), znaczenie właściwego odżywiania się oraz aktywność fizyczna dla zdrowia itp.
- 7. Rozwój emocjonalno-społeczny** – zachowanie w szkole, umiejętność współdziałania w zespole, uczestnictwo w życiu klasy i szkoły, stosunek do rówieśników oraz osób dorosłych, odróżnianie dobra od zła, świadomość przynależności społecznej (do rodziny, wspólnoty narodowej) itp.

Ocenianie w edukacji wczesnoszkolnej:

- Daje dziecku informację o tym, co już umie, nad czym powinien popracować oraz jak daleko jest na drodze do osiągnięcia celu.
- Uwzględnia: możliwości dziecka, wkład i wysiłek dziecka włożony w wykonanie danego zadania oraz jego postępy, samodzielność wykonywania zadań, kreatywność, poziom wiadomości ucznia.
- Nie pełni funkcji kary lub nagrody.
- Nie zawiera krytyki ucznia.
- Nie etykietuje dzieci.
- Zachęca uczniów do dalszej pracy – motywuje.

1. Ocena opisowa może być wspomagana przez symbolikę cyfrową (6,5,4,3,2,1)

- 2. Ocena śródroczna** – podsumowanie osiągnięć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania. Jest wynikiem półrocznej obserwacji. Zawiera zalecenia oraz wskazówki do dalszej pracy.
- 3. Ocena roczna** – podsumowanie osiągnięć edukacyjnych w danym roku szkolnym. Podkreśla zmiany w rozwoju dziecka, wynikające ze wskazówek zawartych w ocenie śródrocznej. Ma ona charakter diagnostyczno-informacyjny, aby rodzice po zapoznaniu się z jej treścią, mogli jak najlepiej wspomagać dziecko w jego dalszym rozwoju.
- 4. W trakcie oceniania bieżącego nauczyciel gromadzi wyniki szkolnych osiągnięć ucznia w e- dzienniku oraz zbiera pisemne prace ucznia.**
- 5. Informowanie rodziców o postępach ich dzieci odbywa się poprzez:**
 - Kontakty bezpośrednie – zebrania z rodzicami, dni otwarte oraz rozmowy indywidualne.
 - Kontakty pośrednie – korespondencja w dzienniczku ucznia, listowa lub mailowa, rozmowy telefoniczne, adnotacje w zeszycie przedmiotowym.

Umiejętności podstawowe i ponadpodstawowe
Opis założonych osiągnięć ucznia.
Umiejętności kluczowe w programie nauczania.

Czarnym kolorem czcionki oznaczono treści, które zostały wymienione w *Podstawie programowej*.
Zielonym kolorem czcionki oznaczono treści wykraczające poza *Podstawę programową*, które są jej rozszerzeniem lub uzupełnieniem.

1. EDUKACJA POLONISTYCZNA

SŁUCHANIE I MÓWIENIE

- słucha wypowiedzi dorosłych i dzieci
- słucha utworów czytanych przez osobę dorosłą
- słucha wypowiedzi aktorów w sztukach teatralnych
- wyróżnia postacie i zdarzenia, miejsca i czas akcji w utworze literackim czytany przez nauczyciela
- określa chronologię wydarzeń w utworze literackim czytany przez nauczyciela
- nawiązuje związek emocjonalno-intelektualny z historią opowiedzianą w książce czytanej przez osobę dorosłą
- mówi o swoich spostrzeżeniach, potrzebach i odczuciach, wydarzeniach z życia, ilustracjach, historyjkach obrazkowych, czytanych i słuchanych tekstach, wycieczkach, zdarzeniach z życia środowiska lokalnego, działalności w szkole
- wyraża własne zdanie o postaciach i zdarzeniach (formuluje swobodne kilkuzdaniowe wypowiedzi)
- zadaje pytania i odpowiada na pytania
- układa pytania na podstawie odpowiedzi
- prowadzi rozmowy na tematy związane z życiem rodzinnym, szkolnym, inspirowane literaturą
- uczestniczy w dialogu na temat audycji radiowych, widowisk teatralnych, filmów
- wyraża w rozmowie własne zdanie
- tworzy opowiadania twórcze
- wymyśla dalszy ciąg opowiadania, inne zakończenie utworu
- recytuje wiersze z uwzględnieniem: intonacji, siły głosu, tempa, pauz
- poprawnie artykułuje w wypowiedziach głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzę
- właściwie intonuje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące
- nadaje tytuły pojedynczym obrazkom, zdjęciom oraz historyjkom obrazkowym
- prowadzi wywiady z osobami dorosłymi i innymi dziećmi
- bierze udział w dyskusjach, argumentuje własne zdanie w dyskusji
- ustnie składa sprawozdanie z wycieczek, uroczystości, zdarzeń szkolnych i lokalnych

CZYTANIE

- rozumie, po co się czyta
- rozumie sens wyrazów i zdań zawartych w tekście
- rozpoznaje elementy treści
- dekoduje informacje (odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy, proste tabelki)
- czyta teksty
- czyta utwory wierszowane, napisy informacyjne, instrukcje
- czyta polecenia i wybiera z nich potrzebne informacje
- odczytuje informacje z zaproszeń, zawiadomień, listów, notatek do kroniki
- czyta krótkie, kilkuzdaniowe teksty z respektowaniem znaków przestankowych: kropki, przecinka, znaku zapytania, wykrzyknika
- czyta dialog
- czyta wybrane fragmenty utworów literackich z podziałem na role
- oddaje głosem nastrój w czytany tekście
- czyta po cichu i wybiera z tekstu potrzebne informacje
- wyróżnia postacie i zdarzenia, miejsce i czas akcji w utworze literackim czytany samodzielnie
- ustala chronologię wydarzeń w nieskomplikowanym utworze literackim czytany samodzielnie
- poszukuje w tekście potrzebnych informacji

- korzysta ze słowników i encyklopedii dla dzieci
- zadaje pytania do nieskomplikowanych utworów literackich czytanych samodzielnie
- poszukuje odpowiedzi na pytania postawione do nieskomplikowanego tekstu literackiego
- rozpoznaje wśród utworów literackich opowiadanie, baśń, legendę, opis i dialog
- czyta głośno i cicho teksty literackie z jednoczesnym rozumieniem ich treści
- wskazuje w tekście odpowiednie fragmenty i argumentuje swoje wybory
- wskazuje wydarzenia istotne dla przebiegu akcji utworu
- przedstawia w utworze literackim bohaterów głównych i postacie drugoplanowe

PISANIE

- pisze z zachowaniem podstawowych zasad kaligrafii: poprawnie łączy litery oraz dba o ich równomierne położenie i jednolite pochylenie
- pisze swobodnie zdania oraz wielozdaniowe wypowiedzi
- przepisuje wyrazy, zdania
- pisze z pamięci zdania
- pisze ze słuchu wyrazy oraz zdania
- układa i zapisuje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące
- redaguje krótkie opisy (opisuje przedmioty, osoby, krajobrazy)
- pisze z pamięci kilkuzdaniowe teksty
- pisze krótkie opowiadania o zdarzeniach życiowych, na podstawie historyjek obrazkowych, przedstawień teatralnych, filmów, audycji radiowych, widowisk telewizyjnych
- pisze życzenia, zaproszenia, notatki do kroniki, listy
- redaguje ogłoszenia, zawiadomienia, podziękowania, wpisy do pamiętników, e-maile
- adresuje listy
- stawia i zapisuje pytania związane z wydarzeniami z życia, wypowiedziami różnych osób oraz omawianymi tekstami literackimi, wysłuchanymi audycjami
- stawia i pisze pytania do wywiadu
- sporządza wykazy np. zabytków historycznych, przyrodniczych
- potrafi zaplanować układ notatki na stronie z zachowywaniem odpowiednich odstępów pomiędzy wyrazami, zdaniami i frazami pisanego tekstu
- stosuje akapity, dbając o kompozycję pisanego tekstu

POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA

- dzieli wyrazy mówione na głoski
- dzieli wyrazy pisane na litery
- różnicuje samogłoski i spółgłoski
- rozpoznaje i nazywa dwuznaki
- wskazuje różnice między literą a głoską
- wyróżnia wyrazy w zdaniu
- rozpoznaje zdania w tekście
- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące, wykrzyknikowe
- wskazuje czasowniki jako nazwy czynności
- wskazuje rzeczowniki jako nazwy osób, zawodów, zwierząt, roślin, rzeczy
- praktycznie stosuje alfabet podczas korzystania ze słowników i encyklopedii;
- stosuje zasady pisowni wielkich liter na początku zdania, w imionach, nazwiskach, nazwach miast, państw, ulic, rzek, tytułach dzieł oraz w korespondencji
- stosuje zasady pisowni wyrazów ze zmiękczeniami oznaczonymi w piśmie na dwa sposoby: przez postawienie kreski nad określoną literą i samogłoskę i (ć, ci,ń, ni, s, si, ź, zi, dź, dzi)
- pisze najczęściej spotykane wyrazy z trudnościami ortograficznymi
- stosuje zasady pisowni wyrazów z rz i ó wymiennym;
- pisze najczęściej spotykane wyrazy z rz i ó niewymiennym
- stosuje zasady pisowni wyrazów z utratą dźwięczności wewnątrz wyrazu
- stosuje zasady pisowni wyrazów z utratą dźwięczności na końcu wyrazu
- pisze wyrazy z ą i ę występu - jące w opracowywanych tekstach
- stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania, przecinek przy wyliczaniu
- rozpoznaje teksty użytkowe, takie jak: zawiadomienie, list, życzenia z różnych okazji, zaproszenia, notatki do kroniki

- wskazuje wyrazy rymujące się
- interesuje się literaturą dziecięcą (np. baśniami, opowiadaniem, komiksami)
- interesuje się czasopismami dla dzieci
- korzysta z czytelnicy i biblioteki
- określa cechy osób, zwierząt, roślin, rzeczy
- rozumie, że przymiotnik to nazwy cech osób, zwierząt, roślin, rzeczy
- stosuje liczebnik do oznaczenia liczby i kolejności przedmiotów
- stosuje zasady pisowni wyrazów z końcówkami: -ów, -ówka
- stosuje zasady pisowni wyrazów z rz po spółgłoskach
- stosuje zasady pisowni wyrazów z ż wymiennym;
- pisze najczęściej spotykane wyrazy z h i ch oraz ż
- stosuje zasady pisowni liczebników
- stosuje zasady pisowni przeczenia nie z czasownikami i przymiotnikami
- praktycznie stosuje zasady podziału wyrazów na sylaby, przenoszenia części wyrazu do następnego wiersza

MAŁE FORMY TEATRALNE

- ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub bohatera wymyślonego przez dzieci
- zna pojęcie rekwizytu i jego umowne znaczenie
- posługuje się rekwizytem w odgrywanej scenie
- przygotowuje nieskomplikowane rekwizyty
- odtwarza z pamięci teksty dla dzieci (wiersze, piosenki)
- odtwarza z pamięci fragmenty prozy
- inscenizuje krótkie teksty lub fragmenty dłuższych tekstów
- przygotowuje przedstawienie teatralne na podstawie wybranego utworu lub własnego scenariusza

2. EDUKACJA MUZYCZNA

SŁUCHANIE I ROZUMIENIE MUZYKI

- słucha różnych odmian muzyki (w tym muzyki klasycznej)
- rozróżnia podstawowe elementy muzyki: melodię, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamikę
- wyraża w sposób werbalny i niewerbalny swoje doznania (w trakcie i po wysłuchaniu muzyki)
- wykonuje ilustracje plastyczne do słuchanej muzyki
- reaguje ruchem (np. maszerując, biegając, podskakując) na puls rytmiczny i jego zmiany
- reaguje ruchem na zmiany tempa, metrum i dynamiki
- rozróżnia podstawowe elementy notacji muzycznej (cała nuta, półnuta, ćwierćnuta, ósemka, pauza)
- wyraża ruchem czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz
- rozpoznaje utwory wykonywane solo i zespołowo, na chór i orkiestrę
- rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB – wskazując ruchem lub gestem ich kolejne części
- rozpoznaje rodzaje głosów ludzkich (np. sopran, bas)
- dyskutuje na temat emocji i odczuć wywołanych przez muzykę
- rozróżnia style muzyczne (np. muzykę klasyczną, ludową, rozrywkową)
- słucha polskiej muzyki klasycznej
- wypowiada się na temat muzyki, wskazując ulubiony rodzaj muzyki
- mówi o swoich upodobaniach muzycznych

ŚPIEWANIE I MUZYKOWANIE, RUCH PRZY MUZYCE

- powtarza nieskomplikowaną melodię
- odtwarza nieskomplikowane rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych
- odtwarza nieskomplikowane rytmy klaskaniem
- realizuje proste schematy rytmiczne sylabami rytmicznymi, ruchem całego ciała, gestem
- śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego
- śpiewa łatwe piosenki ludowe
- wykonuje śpiewanki i rymowanki
- śpiewa hymn narodowy
- gra na instrumentach perkusyjnych i przedmiotach akustycznych, tworząc nieskomplikowane rytmy i wzory

rytmiczne

- gra na instrumentach melodycznych proste melodie i akompaniamenty
- **akompaniuje do piosenek i zabaw za pomocą efektów akustycznych z wykorzystaniem różnych przedmiotów, instrumentów perkusyjnych**
- tworzy ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów
- improwizuje głosem i grą na instrumentach według ustalonych zasad
- wykonuje nieskomplikowane utwory, interpretując je zgodnie z ich rodzajem i funkcją
- prezentuje fragmenty układu tanecznego według własnego pomysłu
- tańczy podstawowe kroki i figury polki
- tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka oraz innego nieskomplikowanego tańca ludowego
- **ilustruje krótkie wierszyki dźwiękiem**
- **odtwarza układy choreograficzne do określonej muzyki**
- **improwizuje rytmy do wiersza oraz na podany temat**

KULTURA MUZYCZNA

- zachowuje się kulturalnie na koncercie
- rozpoznaje instrumenty muzyczne, takie jak: flet, fortepian, gitara, perkusja skrzypce, trąbka
- uczestniczy w wydarzeniu muzycznym
- **zna wybrane przyśpiewki ludowe**

3.EDUKACJA PLASTYCZNA

PERCEPCJA SZTUKI

- ma wiedzę na temat wybranych zabytków i dzieł sztuki ze swojego regionu
- ma wiedzę na temat tradycji swojego środowiska rodzinnego, szkolnego i lokalnego, regionu
- ma wiedzę na temat placówek kultury działających w środowisku lokalnym
- korzysta z przekazów medialnych dotyczących działalności plastycznej człowieka
- stosuje przekaz medialny we własnej działalności twórczej
- posługuje się elementarną wiedzą o prawach autorskich
- ma wiedzę na temat wybranych dziedzin sztuki, takich jak: architektura (w tym architektura zieleni), malarstwo, rzeźba, grafika
- **analizuje zjawiska realne i fantastyczne w dziełach plastycznych**
- ma wiedzę na temat różnych rodzajów przekazu medialnego (np. telewizja, radio, internet)
- ma wiedzę na temat rzemiosła artystycznego inspirowanego historią i geografją regionu
- ma wiedzę na temat wybranych dzieł sztuki polskiej i jej różnych odmian (np. architektura, malarstwo, rzeźba, sztuka użytkowa)
- opisuje cechy charakterystyczne dzieł architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego dziedzictwa kulturowego
- **wypowiada się na temat ilustracji zamieszczonych w książkach dla dzieci oraz w czasopismach przeznaczonych dla najmłodszych odbiorców**
- **odczytuje informacje zamieszczone w czasopismach**
- rozpoznaje wybrane dzieło architektury i sztuk plastycznych należące do europejskiego dziedzictwa kulturowego
- opisuje cechy charakterystyczne dzieł architektury i sztuk plastycznych należących do europejskiego dziedzictwa kultury
- **wypowiada się na temat filmu i różnych jego odmian (np. filmu animowanego, fabularnego)**
- **omawia i ocenia programy telewizyjne i radiowe**
- **wypowiada się na temat reklamy przedstawianej w środkach masowego przekazu**
- **analizuje reklamy**
- **wskazuje elementy charakteryzujące reklamę i tekst kultury niebędący reklamą**
- **szuka różnic między reklamami zamieszczonymi w czasopismach, radiu i telewizji**
- **ocenia reklamy i uzasadnia swoje stanowisko**
- **analizuje funkcję reklamy w życiu człowieka**

EKSPRESJA PRZEZ SZTUKĘ

- posługuje się różnymi technikami plastycznymi na płaszczyźnie i w przestrzeni
- posługuje się środkami wyrazu plastycznego, takimi jak: kształt, barwa, faktura
- uwzględnia w pracach plastycznych wielkości, proporcje i układ obiektów
- wykorzystuje podczas tworzenia prac plastycznych różne materiały, narzędzia i techniki
- ilustruje sceny, sytuacje realne i fantastyczne inspirowane wyobraźnią, literaturą (np. baśniami, opowiadaniem), muzyką, otoczeniem społecznym i przyrodniczym
- przedstawia i wyraża w pracach plastycznych przeżycia, obserwacje, marzenia, wyobrażenia
- korzysta z narzędzi multimedialnych podczas ilustrowania scen, sytuacji realnych i fantastycznych inspirowanych wyobraźnią, literaturą (np. baśniami, opowiadaniem), muzyką, otoczeniem społecznym i przyrodniczym;
- tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej swojego regionu
- projektuje i wykonuje różne formy użytkowe (w tym te służące kształtowaniu własnego wizerunku, obrazu otoczenia i przyczyniające się do upowszechnienia kultury w środowisku szkolnym)
- fotografuje i tworzy kolekcje fotografii (np. rodzinnych, przyrodniczych)
- w miarę możliwości przygotowuje reportaże fotograficzne
- porównuje wykonane przez siebie zdjęcia z obrazem rzeczywistości
- rozpoznaje kolory podstawowe, kolory pochodne oraz barwy ciepłe i zimne
- łączy – w ramach określonego projektu – różne formy ekspresji ruchowej, słownej, muzycznej i plastycznej

4. EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA

JA I MOJE OTOCZENIE

- rozumie relacje zachodzące między nim a najbliższym otoczeniem
- wie, co wynika z przynależności do rodziny
- rozumie relacje między najbliższymi
- wywiązuje się z powinności wobec najbliższych
- ma poczucie przynależności do grupy klasowej
 - zna tradycje kulturowe własnego regionu (np. potrawy, muzea, skanseny, galerie sztuki, pieśni ludowe, stroje ludowe, tańce, przekazy ludowe, historyczne, język, gwara)
- ma wiedzę o tym, że jego miejscowość (wieś, miasto) jest częścią Polski
- ma wiedzę o regionie, w którym znajduje się jego miejscowość (wieś, miasto)
- ma wiedzę o wydarzeniach organizowanych przez społeczność lokalną
- wykazuje się znajomością zabytków, miejsc pamięci narodowej w swojej miejscowości
- ma poczucie własnej narodowości
- ma świadomość przynależności Polski do Unii Europejskiej
- zna symbole narodowe, takie jak: flaga, godło, hymn narodowy
- zna symbole Unii Europejskiej, takie jak: hymn i flaga Unii Europejskiej
- ma wiedzę o ważnych wydarzeniach historycznych
- zna ludzi zasłużonych dla świata, ojczyzny i swojej miejscowości (wsi, miasta)
- opowiada o wielkich Polakach i sławnych mieszkańcach swojej miejscowości
- zna najstarsze miasta Polski
- ma wiedzę o formach władzy w Polsce (zdaje sobie sprawę z roli, jaką w życiu społeczno-politycznym Polski odgrywają: prezydent, rząd i parlament)
 - rozumie, że człowiek jest częścią przyrody
- ma szacunek dla siebie i dla innych
- dokonuje samooceny
- uczy się być empatyczny
- wie, czym zajmują się przedstawiciele określonych grup zawodowych, (np. aptekarze, policjanci, weterynarze, rolnicy, piekarze, filmowcy)
- jest świadomy konieczności naprawienia wyrządzonej komuś krzywdy
- jest gotowy pomagać innym
- zna prawa i obowiązki ucznia
- sumiennie wykonuje polecenia i zadania
- ma wiedzę o szkolnych wydarzeniach

WSPÓLBYCIE I WSPÓLDZIAŁANIE

- komunikuje swoje potrzeby
 - zna zasady porozumiewania się z drugim człowiekiem
 - zna reguły obowiązujące w społeczności dziecięcej (np. współpracuje ze swoimi rówieśnikami podczas zabaw i w sytuacjach zadaniowych) i przestrzega tych reguł
 - zna reguły obowiązujące w świecie dorosłych, stosuje się do tych reguł (np. w kulturalny sposób zwraca się do dorosłych, w autobusie ustępuje miejsca ludziom starszym i schorowanym, kobietom w ciąży)
 - zna zasady bezpieczeństwa i ich przestrzega
 - zdaje sobie sprawę z niebezpieczeństwa
 - ma wiedzę, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc w sytuacji zagrożenia
 - zna zasady bezpiecznego organizowania zabaw
 - zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112
 - potrafi utrzymywać dobre relacje z sąsiadami (bliskimi i dalekimi)
 - umie cierpliwie czekać i radzi sobie z odroczonej oceną
 - uczy się postrzegać porozumienie z drugim człowiekiem jako wartość pozytywną
 - odróżnia dobro od zła
 - dostrzega, co jest dobre, a co złe w kontaktach z dorosłymi i z rówieśnikami
- rozumie, czym charakteryzują się cechy, takie jak: odwaga, mądrość, prawdomówność, przeciwdziałanie kłamstwu, obmowie i zatajaniu prawdy
- zna tradycje własnej rodziny
 - niesie pomoc potrzebującym (nie tylko w sytuacjach zagrożenia, ale też i na co dzień)
 - wie, że nie wolno zaspokajać swoich pragnień kosztem innych osób
 - zdaje sobie sprawę, że nie należy chwalić się bogactwem
 - wie, że nie wolno dokuczać dzieciom z biedniejszych rodzin
 - wywiązuje się z powinności wobec najbliższych
 - dostosowuje swoje oczekiwania do realiów sytuacji ekonomicznej swojej rodziny
 - szanuje cudzą własność
 - wyznaje zasadę „nie kradnij” i przestrzega jej
 - oddaje pożyczone rzeczy, nie niszczy ich
 - wie, czym jest sprawiedliwość
 - dostrzega pozytywny wpływ przyjaźni i koleżeństwa na życie człowieka
 - szanuje wspólne dobro
 - nie niszczy otoczenia

5. EDUKACJA PRZYRODNICZA

W ŚWIECIE ROŚLIN

- obserwuje i prowadzi nieskomplikowane
- doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wyciąga wnioski
- wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku
- wie, jakie warunki są konieczne do wzrostu roślin, zarówno w gospodarstwie domowym, uprawach szkolnych, jak i hodowlach (np. światło, temperatura, wilgotność)
 - wyjaśnia zmiany zachodzące w życiu roślin (np. parkowych, ogrodowych) w kolejnych porach roku
- opisuje rośliny rosnące na łące, w lesie, ogrodzie, parku
 - wie, jakie są zagrożenia wynikające z upraw roślin trujących
 - zna zasady zachowania się w przypadku zatrucia
- zna wybrane gatunki roślin chronionych
 - opisuje rośliny żyjące w zbiornikach wodnych
- nazywa i wskazuje rośliny typowe dla wybranych regionów Polski
 - potrafi scharakteryzować, zachowując odpowiednią kolejność, prace wykonywane przez sadownika i ogrodnika w ciągu roku kalendarzowego (np. począwszy od siania, przez sadzenie, a skończywszy na zbiorze plonów)
 - opisuje poszczególne fazy rozwoju rośliny
- zna wybrane owoce egzotyczne
- opisuje rośliny występujące w różnych warstwach lasu
- potrafi wskazać i nazwać różne rodzaje zbóż
 - opisuje drzewa w ich naturalnym środowisku, zwraca uwagę na budowę drzewa, rozpoznaje i nazywa wybrane gatunki drzew (np. drzewa iglaste rosną w lesie i w parku, elementami wyróżniającymi ten rodzaj

drzew są igły i szyszki)

- zna typy lasów (np. lasy liściaste, lasy iglaste, lasy mieszane)
- potrafi wskazać i opisać prace wykonywane przez człowieka w polu w trakcie roku kalendarzowego

CZŁOWIEK I ŚWIAT ZWIERZĄT

- nazywa podstawowe części ciała i organy wewnętrzne człowieka (np. serce, płuca, żołądek)
- zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się
- rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń lekarzy (w tym lekarza – dentysty)
 - dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych
- opisuje życie zwierząt żyjących na łące, w lesie, ogrodzie, parku
- opisuje warunki, potrzebne dla rozwoju zwierząt
 - wyjaśnia zmiany zachodzące w życiu zwierząt w ciągu roku kalendarzowego – w poszczególnych porach roku (np. odloty i przyloty ptaków, zapadanie niedźwiedzi w sen zimowy)
- opisuje sposoby ochrony zwierząt przed niesprzyjającymi warunkami atmosferycznymi (np. podczas upalanego lata czy mroźnej zimy)
 - ma świadomość pozytywnego wpływu zwierząt na środowisko naturalne (np. niszczenie szkodników przez ptaki, zapylanie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice)
 - potrafi wskazać zagrożenia wynikające z kontaktu z niebezpiecznymi i chorymi zwierzętami
- wie, jak zachować się w przypadku spotkania chorego lub niebezpiecznego zwierzęcia
- obserwuje i prowadzi nieskomplikowane doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wyciąga wnioski
- zakłada i prowadzi uprawy i hodowle
 - zna wybrane gatunki zwierząt chronionych
 - zna wybrane gatunki ptaków
 - ma wiedzę na temat budowy ptaków, ich trybu życia i sposobu odżywiania się
 - wie, czym zajmuje się ornitolog
 - orientuje się w podziale zwierząt na zwierzęta pożyteczne i szkodniki
 - ma wiedzę na temat trybu życia zwierząt, budowy ich ciała i sposobu odżywiania się
 - opiekuje się zwierzętami domowymi (jeżeli je ma) lub zajmuje się hodowlą zwierząt prowadzoną w szkole
- nazywa i wskazuje zwierzęta typowe dla wybranych regionów Polski
- rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne;
- nazywa podstawowe części ciała i organy wewnętrzne zwierząt (np. serce, płuca, żołądek)
- dostrzega różnice między ssakami a ptakami
- wyróżniania w świecie zwierząt: owady, ptaki i ssaki
- zna wybrane gatunki zwierząt morskich
- wyróżnia zwierzęta roślinożerne, mięsożerne i wszystkożerne

PRZYRODA NIEOŻYWIONA

- wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku
- wskazuje i omawia elementy typowe dla krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego
 - rozumie, jaka jest zależność między ruchem obrotowym Ziemi wokół własnej osi a porami dnia
- ma wiedzę na temat stanu skupienia wody (np. parowanie, skraplanie, zamarzanie)
- ma wiedzę na temat naturalnego ukształtowania terenu
 - wie, jakie są naturalne zbiorniki wodne (np. morze, jezioro, rzeka)
 - rozumie legendę mapy fizycznej
- korzysta z mapy fizycznej, odczytując nazwy krain geograficznych
- opisuje swoją miejscowość (wieś, miasto), uwzględniając elementy typowe dla tej przestrzeni (np. krajobraz, kulturę)
- wymienia, korzystając z mapy administracyjnej, państwa graniczące z Polską
 - rozumie wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi
- docenia i zna wpływ wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny)
- opisuje krążenie wody w przyrodzie
 - opisuje drogę rzeki od źródła do jej ujścia
 - potrafi odczytać ważniejsze informacje na mapie fizycznej Polski, wskazując kierunki i znaki, główne rzeki, największe miasta, granice Polski
 - postrzega swoją miejscowość (wieś, miasto) jako integralną część Polski
- pozyskuje podstawowe informacje na temat krajów sąsiadujących z Polską
 - nazywa główne kierunki świata

- opisuje położenie krajów sąsiadujących z Polską
- nazywa i odnajduje na mapie wybrane kraje Unii Europejskiej
- potrafi wymienić wybrane stolice krajów Unii Europejskiej
- zna tradycje narodowe Polski i zwyczaje świąteczne występujące w wybranych krajach Unii Europejskiej
- potrafi przedstawić ciekawe informacje na temat wybranych zabytków i osobliwości Polski oraz wybranych krajów europejskich

OCHRONA ŚRODOWISKA

- zna znaczenie wody i powietrza w życiu człowieka, roślin i zwierząt
- podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku
- jest świadomy konieczności segregowania śmieci
- rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych
- wie, że należy oszczędzać wodę
- wskazuje zniszczenia w przyrodzie dokonane przez człowieka (np. wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierne hałasowanie w lasach lub rezerwach, kłusownictwo)
- obserwuje i prowadzi nieskomplikowane doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wyciąga wnioski
- potrafi wyjaśnić pojęcia: ekologia, recykling, smog, oczyszczalnia ścieków, kwaśne deszcze
- jest świadomy, że recykling jest jedną z metod ochrony środowiska naturalnego
- zna logo recyklingu
- wie, do czego można wykorzystać deszczówkę
- ma wiedzę na temat ratowania przyrody (zwłaszcza ginących gatunków roślin i zwierząt)
- wie, jaką rolę odgrywają rezerваты i pomniki przyrody
- wie, na czym polega szczególna rola wydm w procesie ochrony środowiska naturalnego
- zna organizacje działające na rzecz ochrony środowiska
- zna datę obchodów Światowego Dnia Ziemi

POGODA I ZJAWISKA ATMOSFERYCZNE

- rozpoznaje i nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku
- zna niebezpieczeństwa wynikające z różnych zjawisk atmosferycznych
- słucha osób zapowiadających w mediach prognozę pogody i rozumie ich wypowiedzi
- stosuje się do podanych informacji o warunkach meteorologicznych (np. ubiera się stosownie do zapowiedzi synoptyków)
- obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz zjawisk atmosferycznych
- potrafi wskazać zagrożenia wynikające z niebezpiecznych zjawisk meteorologicznych (np. burz, huraganów, powodzi, śnieżyce)
- zna zasady zachowania się człowieka wobec niebezpiecznych zjawisk atmosferycznych
- obserwuje i prowadzi nieskomplikowane doświadczenia, analizuje je i wyciąga wnioski
- wskazuje i nazywa składniki pogody, takie jak: temperatura, ciśnienie atmosferyczne, opady, wiatr, zachmurzenie
- zna i – w miarę możliwości – używa urządzeń do obserwacji, pomiarów zjawisk meteorologicznych
- rozumie znaczenie deszczu w kształtowaniu świata przyrody
- dostrzega niebezpieczeństwa wynikające z braku opadów deszczu lub ich nadmiaru (np. powódzie, susze)

6. EDUKACJA MATEMATYCZNA

CZYNNOŚCI UMYSŁOWE

- rysuje drugą połowę figury symetrycznej
- kontynuuje regularność w nieskomplikowanych motywach (np. szlaczki, rozety)
- zauważa zjawisko symetrii w otoczeniu
- w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie
- dąży do wykonania podanego zadania matematycznego

FIGURY GEOMETRYCZNE

- rysuje i wycina prostokąty, kwadraty i trójkąty po śladzie, a także bez śladu
- kontynuuje regularność w nieskomplikowanych motywach (np. szlaczkach, rozetach, ornamentach)
- projektuje i kontynuuje regularne sekwencje
- porównuje długości boków prostokątów i kwadratów, mierząc je linijką
- projektuje figury złożone z odcinków
- stosuje w zadaniach wiedzę o tym, że kwadrat jest szczególnym rodzajem prostokąta
- oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów

LICZENIE

- liczy setkami w zakresie 1000
- liczy po 2, 3, 5 w przód i w tył w zakresie co najmniej do 1000

Liczby Naturalne

- poznaje liczby naturalne do 1000 w aspekcie porządkowym, kardynalnym i symbolicznym
- wyodrębnia w liczbie: liczbę tysięcy, liczbę setek, liczbę dziesiątek i liczbę jedności, a w zapisie liczby – cyfrę tysięcy, cyfrę setek, cyfrę dziesiątek i cyfrę jedności;
- zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000
 - zamienia zapis słowny liczby na cyfrowy i odwrotnie
- rozkłada liczby z zakresu 0–1000 na składniki (na dwa składniki i więcej niż dwa)
 - odkrywa wiele kombinacji rozkładu liczby
- dostrzega związek liczby porządkowej z kardynalną
- porządkuje liczby z zakresu 0–1000 od najmniejszej do największej i odwrotnie
- określa miejsce liczby w ciągu liczbowym (na chodniczku liczbowym)
- ustala brakujące liczby w danym ciągu
- porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 słownie i z użyciem znaków: $<$, $>$, $=$
- porównuje kilka liczb w zakresie 1000 słownie i z użyciem znaków: $<$, $>$, $=$
- dokonuje porównania różnicowego: o tyle więcej/ o tyle mniej, o ile więcej/ o ile mniej
- wyróżnia liczby parzyste i nieparzyste z zakresu do 1000
 - odczytuje i zapisuje liczby od I do XII w systemie rzymskim
- stosuje liczby od 0 do 100 w aspekcie miarowym
- dodaje i odejmuje długości dwóch, trzech przedmiotów i wyraża wynik w metrach (w zakresie 100 m), w centymetrach (w zakresie 100 cm)
 - dodaje i odejmuje wagi produktów i wyraża wyniki w kilogramach (w zakresie 100 kg)
 - dodaje i odejmuje ilości płynu i wyraża wynik w litrach (w zakresie 100 l)
- dokonuje porównywania ilorazowego: tyle razy więcej/tyle razy mniej, ile razy więcej/ile razy mniej
- zaznacza liczby na osi liczbowej
- porównuje liczby na osi liczbowej
- stosuje liczby od 0 do 100 w aspekcie miarowym
- dodaje i odejmuje długości dwóch, trzech przedmiotów i wyraża wynik w kilometrach (w zakresie 100 km) i w milimetrach (w zakresie 100 mm)
- dodaje i odejmuje wagi produktów i wyraża wynik w dekagramach (w zakresie 100 dag) i w gramach (w zakresie 100 g)

Rachowanie – dodawanie i odejmowanie

- dodaje i odejmuje w zakresie 100, zapisując obliczenia za pomocą cyfr i znaków działań matematycznych
- w obliczeniach praktycznie korzysta z praw przemienności i łączności dodawania
 - dostrzega i praktycznie korzysta ze związków dodawania z odejmowaniem
- sprawdza wynik odejmowania za pomocą dodawania
- sprawdza wynik dodawania za pomocą odejmowania
- dodaje kilka liczb w zakresie 100
 - odejmuje od danej liczby dwie liczby w zakresie 100
- wykonuje obliczenia złożone – na dodawanie i odejmowanie w zakresie 100
- wskazuje w zapisie działania składniki i sumę oraz odjemną, odjemnik i różnicę
- zaznacza na chodniczku liczbowym operacje na dodawanie i odejmowanie
 - wykonuje obliczenia złożone – na dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie w zakresie 100
 - wykonuje obliczenia złożone – na dodawanie i odejmowanie z użyciem nawiasu (nawias jako pomoc w rachowaniu)
- zaznacza na osi liczbowej operację dodawania i odejmowania

- zapisuje i odczytuje dodawanie i odejmowanie na grafach
- posługuje się w obliczeniach kalkulatorem

• **Rachowanie – mnożenie i dzielenie**

- odczytuje, zapisuje i oblicza działania na mnożenie w zakresie 100
- odczytuje, zapisuje i oblicza działania na dzielenie przez liczbę jednocyfrową oraz 10 w zakresie 100
- dostrzega i praktycznie korzysta ze związków mnożenia z dzieleniem
- sprawdza wynik dzielenia za pomocą mnożenia
- sprawdza wynik mnożenia za pomocą dzielenia
 - praktycznie korzysta z prawa przemienności mnożenia
- wskazuje i nazywa w działaniu mnożenia czynniki i iloczyn
- wskazuje i nazywa w działaniu dzielenia dzielną, dzielnik i iloraz
- podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia
- wykonuje obliczenia złożone – na mnożenie i dzielenie
 - wykonuje obliczenia złożone – na dodawanie i odejmowanie oraz mnożenie i dzielenie
- posługuje się w obliczeniach kalkulatorem

Zadania z okienkiem

- rozwiązuje łatwe równanie jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka

Zadania z treścią

- rozwiązuje nieskomplikowane zadania z treścią na dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie
- zapisuje rozwiązanie zadania za pomocą cyfr i znaków działań matematycznych
- rozwiązuje nieskomplikowane zadania z treścią, w których trzeba zastosować porównywanie różnicowe
- rozwiązuje nieskomplikowane zadania z treścią, w których zależności między liczbami można przedstawić za pomocą działania okienkowego (ustalenie nieznanego składnika, nieznanego odjemnika, odjemnej)
- rozwiązuje nieskomplikowane zadania z treścią, celowo źle sformułowane
- układa pytania do treści zadania
- uzupełnia danymi zadania z niedoborem
- rozwiązuje zadania z danymi sprzecznymi
- układa zadania z treścią do działania dodawania i odejmowania, mnożenia i dzielenia
- rozwiązuje nieskomplikowane zadania z treścią, w których trzeba zastosować porównywanie ilorazowe
 - rozwiązuje nieskomplikowane zadania z treścią, w których zależności między liczbami można przedstawić za pomocą działania okienkowego (ustalenie nieznanego czynnika, dzielnika, dzielnej)

POMIAR

- mierzy i zapisuje wyniki pomiarów długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości
- posługuje się jednostkami miar: milimetr, centymetr, metr, kilometr
- waży przedmioty, używając jednostek masy, takich jak: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram • wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar
- potrafi odmierzać płyny różnymi miarkami
- używa określeń, takich jak: litr, pół litra, ćwierć litra
 - odczytuje wskazania zegarów – w systemach 12-godzinnych i 24-godzinnych – wyświetlających cyfry i ze wskazówkami
- posługuje się pojęciami, takimi jak: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta
- wykonuje nieskomplikowane obliczenia zegarowe
- odczytuje temperaturę na różnych termometrach (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi)
- podaje i zapisuje daty
- porządkuje chronologicznie daty
- odczytuje i zapisuje daty w systemach rzymskim i arabskim
- wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych
- oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów w centymetrach
- rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie)
 - rysuje odcinki o podanej długości
 - rysuje drugą połowę figury symetrycznej
 - rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu
- kontynuuje regularność w nieskomplikowanych motywach
 - wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych
 - sprawnie oblicza upływ czasu na zegarze

- posługuje się pojęciem kilometr w sytuacjach życiowych
- dokonuje obliczeń związanych z różnicą temperatur

OBLICZENIA PIENIĘŻNE

rozpoznaje monety: 1 zł, 2 zł, 5 zł

- rozpoznaje monety: 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr
- rozpoznaje banknoty: 10 zł i 20 zł
 - rozpoznaje banknoty 50 zł i 100 zł
- porównuje wartości monet i banknotów, używając odpowiednich słów i symboli matematycznych
- poznaje i stosuje do rozwiązywania zadań zależności między banknotami, mając na uwadze, że za monetę o większym nominale, można otrzymać kilka innych monet o mniejszym nominale
- dobiera monety o niższym nominale tak, aby stanowiły wartość monety czy banknotu o wyższym nominale
- dodaje i odejmuje złotówki w zakresie 100 zł, stosując kilka różnych możliwości
- dodaje i odejmuje grosze w zakresie 100 groszy, stosując kilka różnych możliwości
- dodaje i odejmuje banknoty 100 zł w zakresie 1000 zł;
- stosuje pojęcia: cena towaru, wartość towaru
 - stosuje nieskomplikowane obliczenia typu: cena – ilość (liczba) – wartość
- szacuje liczbę towarów możliwych do zakupu za określoną kwotę
- wie, czym jest dług
 - oblicza resztę z zakupów w złotówkach

7. ZAJĘCIA KOMPUTEROWE

OBSŁUGA KOMPUTERA

- odtwarza animacje i prezentacje multimedialne
 - przegląda internet w zakresie poszukiwania określonej informacji wskazanej przez nauczyciela
- konfiguruje sprzęt multimedialny
- prezentuje prace na tablicy multimedialnej lub za pomocą projektora, który umożliwi każdemu uczniowi obejrzenie efektów pracy kolegów

WYSZUKIWANIE I KORZYSTANIE Z INFORMACJI

- korzysta z wybranych gier edukacyjnych
- korzysta z opcji w programach
- zapoznaje się z wybranymi przez nauczyciela stronami internetowymi (w tym ze stroną internetową swojej szkoły)
 - dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej
 - nawiguje po stronach internetowych w określonym zakresie
 - ogląda grafiki i animacje, wykorzystując rozmaite programy dostępne w pracowni informatycznej
 - wykorzystuje określony program, aby obejrzyć zdjęcia w komputerze
 - słucha muzyki, wykorzystując odpowiednie oprogramowanie
 - korzysta z popularnych komunikatorów
 - wykorzystuje narzędzia znajdujące się na stronach internetowych do poszerzenia wiedzy na wybrane tematy

TWORZENIE TEKSTÓW I RYSUNKÓW

- wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy i zdania
- wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki (z gotowych figur)
 - edytuje tekst, pisząc i formatując krótki tekst
 - wstawia grafiki do tekstu
 - formatuje obiekty graficzne
- tworzy krótki dokument tekstowy, formatując go zgodnie z założeniami podanymi przez nauczyciela
- tworzy pliki graficzne zgodnie z założeniami podanymi przez nauczyciela
- pracuje z programem do prezentacji multimedialnej
- przygotowuje prezentację multimedialną

ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z KORZYSTANIA Z RÓŻNYCH OSIĄGNIĘĆ TECHNIKI (NP.

MULTIMEDIÓW, KOMPUTERA)

- korzysta z komputera tak, aby nie narażać własnego zdrowia
- stosuje się do ograniczeń korzystania z komputera, internetu, multimediów
- ma świadomość niebezpieczeństw czyhających na użytkowników internetu (np. anonimowość, bezkarność)
- wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadweręża kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne

8. ZAJĘCIA TECHNICZNE

WYCHOWANIE TECHNICZNE

- określa drogę powstawania produktu: od składników czy materiału aż po gotowy wyrób
- zna różne rodzaje budowli (np. most, tunel, wieża)
- zna urządzenia elektryczne
- określa wartości urządzeń technicznych z punktu widzenia cech ekonomicznych, wskazując na sprzęty tanie lub drogie w zakupie i te, które są łatwe bądź trudne w użytkowaniu
- zna i rozróżnia materiały, takie jak: metal, drewno, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze
- zna urządzenia elektroniczne służące do przetwarzania i zapisywania danych (np. rozmaite modele komputerów czy laptopów)
- zna zasady działania telefonii komórkowej
- zna wybrane zagadnienia z historii techniki
- korzysta z nieskomplikowanych przepisów kulinarnych
- nakrywa do stołu z różnych okazji

KONSTRUOWANIE

- przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywa sztuczne, materiały włókiennicze) i narzędzia
- tworzy kompozycje z różnorodnych materiałów (np. przyrodniczych)
- umie wykonywać prace z papieru
- tnie papier, tekturę itp.
- montuje modele papierowe i modele wykonane z tworzyw sztucznych
- korzysta z nieskomplikowanych instrukcji i schematów rysunkowych, budując latawiec, makietę domów
- tworzy przedmioty użytkowe (np. pudełka do wykorzystania w życiu codziennym)
- ozdabia przedmioty użytkowe zgodnie z przeznaczeniem
- piecze ciasteczka oraz przyrządza desery
- przygotowuje sałatki, surówki, kanapki
- kroci, obiera, ugniata, miesza, smaruje

BEZPIECZEŃSTWO

- zachowuje ostrożność podczas korzystania z urządzeń gospodarstwa domowego
- utrzymuje porządek wokół siebie: na swojej ławce, w szatni, w ogrodzie
- sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku
- ma wiedzę na temat zasad bezpiecznego poruszania się na drogach (np. na autostradzie czy drodze rowerowej)
- ma wiedzę na temat zasad bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji
- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych
- zna zasady właściwego zachowania się w sytuacji wypadku (np. dostrzega konieczność powiadomienia dorosłych, wykazuje się znajomością numerów telefonów alarmowych)

9. WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA

SPRAWNOŚĆ FIZYCZNA

- uczestniczy w zabawach i grach ruchowych
- rzuca i chwyta piłkę
- rzuca piłkę do celu
- rzuca piłkę na odległość

- toczy piłkę
- kozłuje piłkę
- odbija piłkę
- prowadzi piłkę
- bierze udział w zabawach z piłką wymagających współpracy w parach
- pokonuje przeszkody naturalne i sztuczne
- wykonuje ćwiczenia równoważne: bez przyboru, z przyborem, na przyrządzie
- reaguje ruchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe
- przyjmuje pozycję wyjściową i ustawia się do ćwiczeń
- wykonuje przewrót w przód
- skacze przez skakankę, przeskakując jednonóż, obunóż przez niską przeszkodę
- jeździ na rowerze
- jeździ na wrotkach
- bierze udział w zabawach terenowych
- bierze udział w zawodach sportowych
- respektuje reguły gier, zabaw, zawodów i podporządkowuje się decyzjom sędziego
- zachowuje się w sposób rozumny w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami
- okazuje radość ze zwycięstwa, ale jednocześnie zachowuje szacunek dla pokonanego
- zna zasady fair play
- wykonuje próby mięśni brzucha
- wykonuje próby rozciągania dolnego odcinka kręgosłupa
- bierze udziału w minigrach i grach terenowych
- ma świadomość własnego ciała
- umie porozumiewać się gestem i określoną postawą
- ma wiedzę na temat dyscyplin sportowych, wyróżniając sporty indywidualne i zespołowe
- ma wiedzę na temat igrzysk i dyscyplin olimpijskich
- rozróżnia igrzyska letnie i igrzyska zimowe

ZDROWIE I PROFILAKTYKA PROZDROWOTNA

- dostrzega związek między chorobą a leczeniem (np. poddaje się leczeniu, gdy zajdzie taka potrzeba)
- rozumie, dlaczego nie można samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych
- dba o prawidłową postawę siedzenia w ławce, przy stole
- rozumie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia
- zapobiega chorobom dzięki: szczepieniom ochronnym, właściwemu sposobowi odżywiania się (istotna rola różnych produktów żywnościowych i systematycznego spożywania posiłków), aktywności fizycznej, przestrzeganiu higieny
- ma wiedzę na temat dzieci niepełnosprawnych
- wskazuje sposoby pomocy dzieciom niepełnosprawnym
- przestrzega zasad poruszania się po drogach
- przestrzega zasad bezpieczeństwa w trakcie zajęć ruchowych
- posługuje się przybarami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem
- wybiera bezpieczne miejsca do zabaw i gier ruchowych
- poznaje zasady zwracania się o pomoc do osoby dorosłej w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia
- zna niebezpieczeństwa wynikające ze stosowania środków psychoaktywnych (np. traktowanych przez wielu ludzi jako doskonały sposób do uśmierzania stresu, bólu, agresji)

Kryteria na poszczególne oceny

Ocenę 6 otrzymuje uczeń, który:

- Posiada umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie;
- Osiąga sukcesy w konkursach i reprezentuje szkołę na zewnątrz;
- Samodzielnie i twórczo rozwiązuje zadania mu stawiane;
- Dobrowolnie podejmuje się dodatkowych prac i prezentuje ich efekty;
- Jest aktywnym uczestnikiem zajęć;

Ocenę 5 otrzymuje uczeń, który:

- Sprawnie posługuje się zdobytymi umiejętnościami, wykorzystując je w nowych sytuacjach;
- Samodzielnie rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne nie popełniając błędów;
- Potrafi wiązać wiadomości zdobyte wcześniej i zastosować tę wiedzę w nowej sytuacji;
- Potrafi samodzielnie zdobywać informacje i umie ją przekazać;
- Jest aktywnym uczestnikiem zajęć;

Ocenę 4 otrzymuje uczeń, który:

- Samodzielnie rozwiązuje typowe problemy o średnim stopniu trudności;
- Posiada wiedzę i umiejętności z zakresu podstawowego, ale czasami wykazuje się umiejętnościami ponadpodstawowymi;
- Pracuje systematycznie, ale zdarza się, że czasami popełnia błędy;

Ocenę 3 otrzymuje uczeń, który:

- Posiada umiejętności w zakresie podstawy programowej;
- Samodzielnie lub z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o niewielkim stopniu trudności;
- Posiada wiedzę niepełną, nieusystematyzowaną, przyswojoną w różnym stopniu, popełnia błędy;

Ocenę 2 otrzymuje uczeń, który:

- Posiada wiedzę i umiejętności z zakresu podstawowego, ale bez pomocy nauczyciela nie potrafi jej odtworzyć i wykorzystać;
- Przy pomocy nauczyciela rozwiązuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności;
- Ma braki w wiedzy i umiejętnościach nie wykluczające przyswajania nowych treści przedmiotowych;

Ocenę 1 otrzymuje uczeń, który:

- Nie posiada umiejętności podstawowych;
- Nie potrafi przy pomocy nauczyciela rozwiązywać prostych zadań;
- Ma braki w wiedzy i umiejętnościach, uniemożliwiające przyswajanie kolejnych treści kształcenia.